

Værd at vide om hudprøvetest

Hvad er allergi?

Allergi er den hurtigst voksende folkesygdom. Omkring 20 % af befolkningen i Danmark lider af allergisk høfeber. De mest almindelige symptomer på høfeber er gener fra øjne og luftveje f.eks. nysen, rindende næse, sviende/kløende øjne, kløe i mund og hals, træthed og hududslæt. Man kan også opleve hoste og åndedrætsbesvær. Hos nogle udvikler høfeber sig til astma.

Allergi skyldes en ubalance i immunsystemet, som forårsager, at der produceres nogle specielle antistoffer mod proteiner (også kaldet allergener) fra f.eks. pollen, husstøv og skæl fra pelsdyr. Stofferne er normalt ufarlige, men ved allergi kan immunsystemet overreagere, når man udsættes for allergenerne, og der udvikles antistoffer som fæstner sig på særlige celler, kaldet mastceller, i øjnenes og næsens slimhinder. Næste gang man kommer i kontakt med allergenet genkender immunforsvaret det, og der frigives histamin. Histamin forårsager nysen, kløende øjne og andre symptomer på allergi.

Allergidiagnose ved hjælp af priktest

Det er vigtigt at finde frem til, hvad man er allergisk overfor for at kunne komme i den rette behandling. En positiv priktest i kombination med den konkrete sygehistorie kan hurtigt og enkelt afklare, hvilke allergener kroppen reagerer på. Fordelen ved en priktest er, at man kan få besked hurtigt. Er testen negativ kan man som udgangspunkt udelukke allergi. I visse tilfælde kan man dog være overfølsom og opleve symptomer til trods for, at det ikke ses af testen.

Når lægen har fået svar på priktesten, kan man få råd og vejledning i forhold til, hvordan man skal håndtere sin allergi og blive sat i den bedst egnede behandling. En vigtig del af behandlingen er at forsøge at undgå de allergener, som forårsager allergien. Skulle der være tvivl efter at priktesten er blevet gennemført kan den suppleres med andre tests, oftest blodprøver, hvor man kan undersøge for antistoffer i blodet.

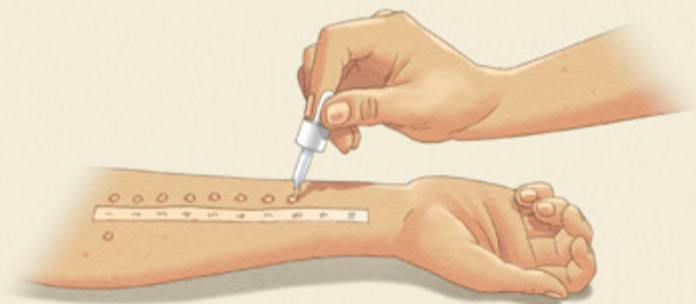
Overvejelser inden priktesten

Inden priktesten skal man undgå forskellige former for medicin. Det drejer sig især om antihistaminer, men man vil normalt få besked fra lægen, forud for testen, om hvilke former for medicin, man skal undgå op til testen.

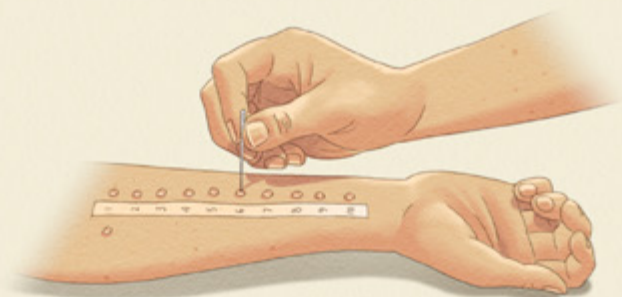
Det er vigtigt at følge disse retningslinjer, da det ellers kan påvirke testresultater. Undgå desuden at bruge creme på underarmene på dagen, hvor priktesten skal laves.

Astmamedicin kan tages som sædvanligt inden testen.

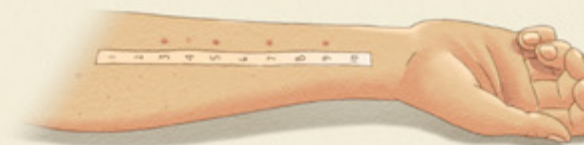
Sådan udføres en priktest

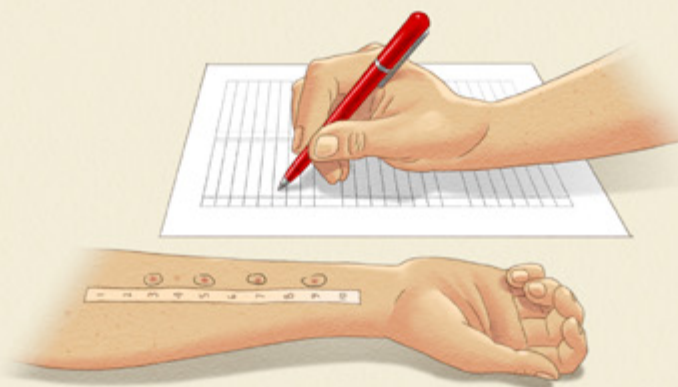
1. En række dråber, som hver indeholder almindelig kendte allergener fra eksempelvis pollen, husstøvmide og pelsdyr placeres i en lang række på indersiden af underarmen.

2. Derefter prikkes med en lancet gennem samtlige dråber. Der anvendes en ny lancet for hver dråbe. Efterfølgende tørres den overskydende væske af.

3. Efter 15 minutter kan resultatet aflæses. Det kan begynde at klø i løbet af ventetiden, men for at undgå at påvirke testresultatet er det vigtigt ikke at klø på armen.

4. Herefter aflæses resultatet. Hvis man er allergisk ses en lille rød hævelse, omtrent som et myggestik, hvor der har været allergen, som giver allergisk reaktion. Viser priktesten et positivt resultat, kan du tale med lægen/sygeplejersken om hvilke muligheder for behandling, du har.

Birk (*Betula verrucosa*)

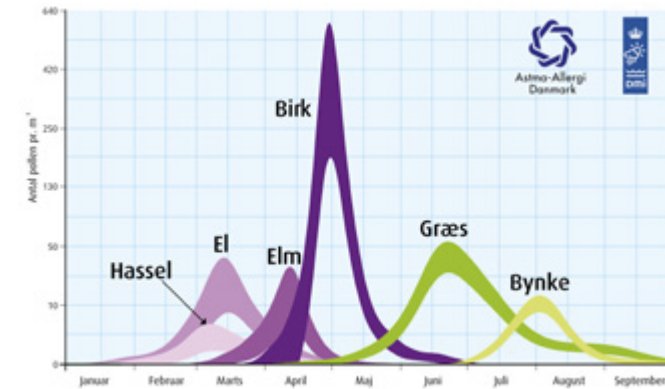
Græs
(*Phleum Pratense*)

Gråbynke (*Artemisia vulgaris*)

Nogle almindelige former for allergi

Allergikalender

Pollenkalenderen er udarbejdet af Astma-Allergi Danmark og Danmarks Meteorologiske Institut. Pollenkalenderen er tegnet på baggrund af gennemsnitsværdier fra målestationen i København for perioden 1985-2009.

Pollenallergi

Et stort antal allergikere i Danmark lider af pollenallergi. I pollen-sæsonen er det næsten umuligt at undgå pollen. Det er hovedsagligt pollen fra løvtræer, græs og gråbynke, der er de væsentligste kilder til høfeber. Som allergiker kan man være påvirket fra tidligt forår til sent efterår på grund af pollen fra træer, græs og urter, som blomstrer på forskellige tidspunkter. Symptomerne viser sig som rindende øjne, kløe i øjne og næse, nysen samt stoppet eller løbenæse. Ved svær allergi, eller når der er mange pollen i luften, kan der desuden opstå åndenød (astma). Mange pollenallergikere føler også træthed i forbindelse med pollensæsonen. Det kan opleves som influenza og give problemer i forhold til at præstere optimalt f.eks. på arbejde og i skolen. Studier har vist, at børn med pollenallergi opnår dårligere resultater under pollensæsonen sammenlignet med resten af skoleåret.

Hveps (*Vespula spp*)

Allergi mod insektgift

Insektallergi indebærer, at man reagerer på gift fra hvepse og bier. Da insekterne normalt stikker, når de føler sig truede og vil forsvare sig, er det vigtigt at bevæge sig roligt og undgå pludselige eller hurtige bevægelser på steder, hvor der er mange stikkende insekter. Desuden skal man være opmærksom i nærheden af overmoden og nedfalden frugt samt visse blomster. Insekterne bliver tiltrukket af mad, søde drikke og stærke dufte. De kan også reagere på farvestrålende tøj. De fleste mennesker får en lokal reaktion, hvis de bliver stukket af et insekt, hvor området omkring stikket bliver rødt og hævet. Hævelsen forsvinder normalt inden for 24 timer. Ved en allergisk reaktion på insektgiften ses påvirkning ud over området for stikket. Dette kaldes en systemisk reaktion, da hele kroppen kan blive påvirket. Ved denne form for reaktion kan bl.a. ses nældefeber, kløe og åndedrætsbesvær. Ved insektstik i munden, svælget eller øjnene skal du søge læge. Det samme gælder ved utilpashed eller åndedrætsbesvær efter et insektstik. Disse reaktioner kan i visse tilfælde være livstruende og kræve akut behandling med adrenalin autoinjektor.

Har du oplevet en systemisk reaktion, skal du undersøges af en allergispecialist for at afklare, om du evt. skal vaccineres eller have udskrevet en recept på en adrenalin autoinjektor. Du kan læse mere om allergivaccination i brochuren, Allergivaccination.

Kat

(Felis domesticus)

Hund

(Canis domesticus)

Pelsdyrallergi

I Norden er det relativt almindeligt at være allergisk over for husdyr som kat, hund, hest, marsvin og andre smånavere. Pelsdyrallergi udvikler man oftest i børne- eller teenageårene, men man kan også udvikle den senere i livet. Allergi over for katte er den mest almindelige form for allergi i Norden. Dels fordi katten er det mest almindelige husdyr, dels fordi kattens allergener spredes meget let, gennem luften og f.eks. via tøj, til miljøer, hvor der aldrig har været kat. Pelsdyrallergi kan vise sig som reaktion i øjne, næse, lunger og/eller hud. Allergien kan desuden medføre kløende udslæt, især hvis man har været i fysisk kontakt med dyret.

Det er ikke pelsen, der forårsager allergien, men derimod stoffer (allergener) fra dyrets urin, spyt eller skæl, som overføres til pelsen, f.eks. når dyret slikker sig. Disse allergener kan overføres f.eks. via tøj til hjem, hvor der ikke er husdyr, til skoler og til arbejdspladser. Det betyder, at mennesker med svær pelsdyrallergi kan få symptomer, selvom de aldrig kommer i direkte kontakt med pelsdyr. Grundig rengøring kan mindske mængden af allergener, men det kan være svært at fjerne dem fuldstændigt. Desværre findes der ingen allergisikre pelsdyr, og er man blevet allergisk, må der oftest findes et nyt hjem til dyret. Pelsdyrallergi kan være meget generende og indebærer ofte, at man må tage medicin flere gange dagligt året rundt.

Husstøvmider (*Dermatophagoides pteronyssinus*)

Allergi mod husstøvmider

Husstøvmider er små dyr, som findes i husstøvet i de fleste hjem i Danmark. De måler ca. 1/3 mm og kan ikke umiddelbart ses. De trives bedst i fugtige, varme miljøer og lever af de skæl som løbende falder af vores hud. I hjemmet findes husstøvmiderne primært i senge, men de lever også i polstrede møbler og i tæpper. Mængden af husstøvmideallergen kan begrænses gennem grundig rengøring, daglig udluftning, øget ventilation for at begrænse fugtigheden, lav temperatur i soveværelset og hyppig vask af sengetøj. Desværre er det næsten umuligt helt at undgå allergenerne fra husstøvmider, og har man husstøvmideallergi er det ofte nødvendigt at tage medicin flere gange om dagen hele året.

Resultat af hudprøvetest

Resultat: _____

Navn: _____

Personnummer: _____

ALLERGEN

REAKTION

+ -

Birk		
Græs		
Gråbynke		
Kat		
Hund		
Hest		
D. pteronyssinus (husstøvmider)		
D. farinae (husstøvmider)		
Cladosporium (skimmelsvamp)		
Alternaria (skimmelsvamp)		

Her kan du finde yderligere information om astma og allergi:

www.astma-allergi.dk | www.medicin.dk | www.pollentjek.dk

ALK NORDIC A/S, SAUNTESVEJ 13, 2820 GENTOFTE, TELEFON 3816 7070